

Handläggare: Ariane Andersson
Telefon: 08-508 20 065

REVIDERING AV STOCKHOLMS STADS SOCIALA PROGRAM FÖR ATT MINSKA PROSTITUTIONEN

Svar på remiss från Stadsledningskontoret

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2006-03-01 som sitt svar på remissen om revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitution.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

Åsa Berntsson
Avdelningschef

SAMMANFATTNING

Stadsledningskontoret har remitterat stadsdelsnämnderna en revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitution. Programmet omfattar områdena: staden som arbetsgivare, det förebyggande arbetet, vård- och behandlingsinsatser samt människohandel för sexuella ändamål. Prostitution är ett av många angelägna områden som förvaltningen arbetar med utifrån tillgängliga resurser. Förvaltningen anser att det är positivt att frågan, genom programmet, lyfts fram för att öka medvetenheten. Men eftersom programförslaget inte innehåller någon kostnadsanalys, t.ex. när det gäller stöd- och hjälpinsatser till köpare och säljare av sexuella tjänster, avstår förvaltningen från att ta ställning till programmet.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har beretts inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med barn och ungdom.

BAKGRUND

I september år 2001 antog kommunfullmäktige ett program för att minska prostitutionen. Den 1 mars år 2004 fick socialtjänstnämnden i uppdrag att revidera programmet eftersom både lagstiftning och omvärld hade ändrats sedan programmet antogs. Det reviderade programmet ska rikta sig till stadens alla nämnder och bolag och ange mål och redskap för att nå målen.

Stadsledningskontoret har nu till samtliga stadsdelsnämnder remitterat en revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitution. Remisstiden för kontorsutlåtandet är senast den 27 mars och för nämndprotokollet den 30 mars år 2006.

PROGRAMMET SAMMANFATTAT

Syftet med programmet är att lyfta fram områden där staden kan understödja den svenska lagstiftningen och bidra till en minskad efterfrågan på sexuella tjänster och en ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. De nämnder som främst förväntas vidta åtgärder enligt programmet är stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och stadens bostadsbolag. Enligt kostnadsanalysen bedöms flertalet av de föreslagna insatserna ingå i redan befintliga verksamheters ansvarsområden.

Uppföljningen av programmet består av två delar. Dels ska uppföljningen ske årligen inom ramen för det integrerade ledningssystemet (ILS), vilket innebär att de planerade insatserna tas upp i verksamhetsplanen för att sedan följas upp i verksamhetsberättelsen. Dels ska socialtjänstnämnden ansvara för att programmet följs upp i övergripande bemärkelse vart fjärde år.

Programmet har följande tre övergripande mål.

- Efterfrågan på köp av sexuella tjänster ska minska.
- Handel med människor för sexuella ändamål ska inte förekomma.
- Alla barn ska ha rätt till en säker och trygg uppväxt och får inte utsättas för kränkande behandling eller misshandel.

Programmet är uppdelat i fem delar med åtföljande ska-krav inom varje del.

Stockholm i ett helhetsperspektiv

- Stockholms stads nämnder och bolag ska inte anlita hotell, taxibolag, restaurang eller annan näringsidkare som i sin verksamhet främjar köp av sexuella tjänster eller förmedlar pornografi.
- Socialtjänstnämnden ska ha en hög ambitionsnivå vid tillsyn över servering av alkoholdrycker. Om försäljning av sexuella tjänster förekommer i restaurangmiljö är detta skäl för indragning av serveringstillstånd.
- Utgångspunkten för Stockholms stads etiska regler för upplåtelse av reklamplats i stadens fysiska miljö ska vara barns bästa och vara icke-kränkande ur ett genusperspektiv.
- Stockholms stad ska både nationellt och internationellt delta i olika samarbetsnätverk med syfte att förebygga och begränsa prostitutionen, speciellt med inriktning på nätprostitution och frågor som rör människohandel.

Förebyggande arbete

- Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska tillse att skolpersonal har aktuell kompetens inom området.
- Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska tillse att det preventiva arbete som bedrivs inom skolområdet även innefattar frågor om barns rättigheter med inriktning på skydd mot sexuellt utnyttjande och kränkande behandling.
- Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska tillse att alla barn och unga i skolan oavsett skolform har tillgång till en god elevhälsa.
- Stadsdelsnämnderna ska tillhandahålla rådgivande ungdomsmottagningar.
- Socialtjänstnämnden ska tillse att inom ramen för samarbetet kring kvinnofridsfrågor utforma en informationskampanj med syfte att sprida kunskap om sexköpslagen.

Uppsökande arbete

- Socialtjänstnämnden ska bedriva uppsökande arbete med inriktning på prostitution i gatumiljöer, restaurangmiljöer samt på Internet. De personer som påträffas ska erbjudas stöd och hjälp.
- Socialtjänstnämnden ska tillse att samverkan kommer till stånd med andra berörda myndigheter, frivilligorganisationer och andra inblandade parter kring de miljöer där prostitution förekommer.
- Socialtjänstnämndens ungdomsuppsökare och uppsökare vid stadsdelsnämnden ska särskilt uppmärksamma barn och ungdomar som vistas i kända prostitutionsmiljöer.
- Socialtjänstnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans med Stockholms läns landstings smittskyddsenhet sprida kunskap om risker för smitta av olika sexuellt överförbara infektioner vid oskyddade sexuella kontakter till dem som säljer sexuella tjänster.
- Socialtjänstnämnden ska bedriva stödverksamhet till köpare av sexuella tjänster med syfte att ge hjälp till att sluta köpa sexuella tjänster.
- Stadens bostadsbolag ska i samarbete med polisen och stadens lokala brottsförebyggande råd förhindra att lägenheter eller lokaler används i prostitutionssammanhang.

Vård och behandling

- Stadsdelsnämnderna ska tillse att samverkan kommer tillstånd med andra berörda myndigheter och frivilliga aktörer inom området.
- Stadsdelsnämnderna ska tillse att internt bygga upp samverkanskanaler med syfte att öka kompetens och samordna hjälpinsatser.
- Stadsdelsnämnderna ska erbjuda både köpare och säljare av sexuella tjänster stöd- och hjälpinsatser.
- Socialtjänstnämndens prostitutionsenhet utgör en kompletterande specialistverksamhet till stadsdelsnämndens utbud av insatser och ska bistå stadsdelsnämnderna i deras kompetensutveckling.

Människohandel för sexuella ändamål

- I ärenden som rör människohandel är det socialtjänstnämndens socialjour som är den mottagande enheten för socialtjänsten i Stockholm. När den akuta situationen är löst överlämnas ärendet till ansvarig stadsdelsnämnden.
- Personer utsatta för människohandel som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd har rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen som alla övriga medborgare.

STADSDELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Programmet för att minska prostitutionen behandlar ett angeläget område inom vilket förvaltningen redan idag, utifrån tillgängliga resurser, vidtar ett antal insatser. Programmet tar till exempel upp att stadsdelsnämnderna ska tillhandahålla rådgivande ungdomsmottagningar, vilket redan finns i Vantör. Förvaltningen har också genom fältassistenterna uppsökande arbete bland ungdomar. Förvaltningen lämnar även stöd till prostituerade kvinnor genom missbrukssektion som kommer i kontakt med prostituerade, missbrukande kvinnor. Inom missbruksektionen finns en uppsökare och det finns ett öppenvårdsprogram enbart för kvinnor. Missbruksektionen håller sig även ajour med smittskyddsfrågor.

I den, vad förvaltningen anser, knapphändiga kostnadsanalysen från socialtjänst-förvaltningen bedöms att flertalet av de föreslagna insatserna redan ingår i befintliga verksamheters ansvarsområden. Vantörs stadsdelsförvaltning anser dock att programmet innebär krav på ökade insatser från stadsdelsnämnderna. Programmet anger att stadsdelsnämnderna ska arbeta uppsökande samt erbjuda stöd- och hjälpinsatser till både köpare och säljare av sexuella tjänster. Ett utökat uppsökande arbete kräver resurser inte enbart för uppsökandet utan även för att kunna erbjuda insatser till de personer förvaltningen kommer i kontakt med. Förvisso kan förvaltningen använda sig av de nätverk som har etablerats genom t.ex. kvinnofridsarbetet för att bygga upp samverkanskanaler internt även kring prostitution. Detta gör det lättare att motsvara uppställda krav, men det betyder inte att det är möjligt att göra en satsning på att minska prostitutionen utan att resurser omfördelas från annan verksamhet.

Genomförandet av programmet förutsätter således att resurser omfördelas till insatserna men det förutsätter också att stadsdelsnämnderna i övrigt kan genomföra det som åläggs dem. Enligt programförslag ska nämnderna *tillse att* samverkan kommer till stånd med andra berörda myndigheter. Stadsdelsnämnderna kan, enligt förvaltningens mening, *verka* för att samverkan kommer tillstånd. Däremot om samverkan slutligen blir av råder inte enbart stadsdelsnämnder över utan det är till lika stor del beroende av de andra aktörernas insatser.

Enligt förvaltningen är ett grundläggande krav för ett nytt programförslag att det innehåller dels en bakgrundsbeskrivning av hur omfattande problemet är, dels en kostnadsanalys där föreslagna insatser kostnadsberäknas. Utifrån detta är det möjligt att ta ställning till programmet i sin helhet och till vem som ska hantera olika ingående uppgifter. Stockholms stads sociala program för att minska prostitution uppfyller dock inte dessa krav och förvaltningen kan därför inte ta ställning till programmet i sin helhet. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att det är positivt att frågan, genom programmet, lyfts fram för att öka medvetenheten.

Förvaltningen föreslår att nämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från stadsledningskontoret.

BILAGOR

1. Angående remissen om revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitutionen